

60.008H

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1981. szeptember 29. ke d d

bb. 1. Lendületesen nőtt az iparcikkek forgalma - gyorsjelentés a kiskereskedelmi értékesítésről

i/sb/rj sl kz

1981. szeptember 29.

a számítottnál nagyobb forgalmat bonyolított le a kiskereskedelem - állapította meg a belkereskedelmi minisztériumnak az év első nyolc hónapjának eredményeiről készített gyorsjelentése. a statisztikai adatokból kitűnik, hogy az év elejétől augusztus végéig a forgalom értéke, folyó áron számítva 8.7, összehasonlítható áron számítva pedig 4 százalékkal növekedett. ezen belül élelmiszerekből és élvezeti cikkekből folyó áron 4.5, összehasonlítható áron 3.5 százalékkal nagyobb forgalmat ért el a kiskereskedelem, mint tavaly ilyenkor. iparcikkekből 12, illetve 4.6 százalékkal - folyó és összehasonlítható áron - többet adtak el, mint a múlt év azonos időszakában.

élelmiszerekből és élvezeti cikkekből megfelelő a lakosság igényeinek kielégítése. baromfiból - az aprólek kivételével - bőseges volt a kínálat, húsból és huskészítményekből a korábbihoz hasonlóan alakult az ellátás, ám a választék kifogásolható volt füstölt - és főtt húsruból, husos szalonnából. az utóbbi időben javult a kínálat élőhalból, de még mindig nem eléggé.

/folyt.köv./

-1-

o

bb. 1. / Lendületesen nőtt az iparcikkek... 1. folyt./rj

a befőzési időnyben is kielégítették a keresletet cukorból, sóból, ecetből, általában tartósítószerékből is, bár néhol a savanyúság tartósítószeréből nem volt elegendő. az állami és a szövetkezeti kiskereskedelem augusztusban zöldségből és gyümölcsféléből 6.6 százalékkal többet értékesített, mint a múlt év azonos időszakában. a budapesti szabadpiacokra zöldségféléből mintegy 22 százalékkal hoztak fel többet, mint egy évvel ezelőtt. az augusztusi szabadpiaci árak zöldségféléből 2.9, gyümölcsből 13.7 százalékkal magasabbak voltak az egy évvel ezelőttnél, de a burgonyát 4 százalékkal olcsóbban kínálták.

a ruházati kiskereskedelem élénk forgalmat bonyolított le augusztusban, amihez hozzájárult, a nyári vásár is. a lakosság ezt a lehetőséget jobban kihasználta, mint tavaly: 27.3 százalékkal több terméket vásárolt mint az előző évi vásáron. az üzletek a legtöbb ruházati termékből kielégítő ellátásról gondoskodtak, de a vásárlókat egyebek között választékhiány zavarta tiszta gyapjuszövetek, nyári férfiöltönyök és pantallók, valamint fiú-, lányka- és bébiruhák beszerzésében. az üzlethálózat viszont jól felkészült a tanévre; megfelelő kínálatot nyújtottak iskolaköpenyekből, s el is kelt a termékek nagy része.

a vegyes iparcikkek sorában némileg javították a kínálatot zárákból, lakatokból, ám az aprócikkekéből, elsősorban szögből, csavarokból, kézi- és forgácsoló szerszámokból gyakran bosszantja a vásárlókat a hiányos ellátás. a háztartási gépek közül mennyiségben s választékban elegendő volt a porszívó, a centrifuga, az automata mosógép, de hűtőszekrényből a kínálatnál nagyobb volt a kereslet, főleg nagy ürtartalmu mélyhűtő-szekrényekből. sokat kell szalagálni még azoknak is, akik táskavarrógépet szeretnének vásárolni. az utóbbi egy évben a kis- és nagykereskedelem készletei az előző év azonos időszakához viszonyítva 5.8 milliárd forinttal növekedtek. /mti/

-2-

bb. 2. vág, hegeszt az izzó lézer

i/sz/rj kz

1981. szeptember 29.

kifejlesztették az első magyar széndioxid lézert az egyesült izzó szakemberei. a jelenlegi legfejlettebb műszaki-technikai szinten, rendkívül nagy hatásokkal, gyorsan és pontosan végzi el a különféle anyagok ipari megmunkálását, villámgyorsan darabol, hasít, vág, hegeszt a fénysugárral. rövidesen a gyár saját gépsoraiba és exportra szánt gyártórendszereibe beépítenek lézert. ez alig még meglehetősen drága, de jónéhány olyan munkafolyamatnál - például a kvarcüveg darabolásánál - amely igen precíz és jelenleg is költséges munkát igényel, máris előnyösen alkalmazható.

technika

az egyesült izzó meglévő adottságait kihasználva rövid idő alatt be tudott rendezkedni a lézer sorozatgyártására. /mti/

-.-

bb. 3. a fővárosi pedagógusok és a tit együttműködése

i/-ár/sa/rj dg

1981. szeptember 29.

a fővárosi pedagógusok iskolán kívüli kulturális-közművelődési tevékenységének szélesítését szolgálja a pedagógusok szak szervezete budapesti bizottsága, a tit budapesti szervezete és a fővárosi tanács új, közös kezdeményezése. az ezzel kapcsolatos tennivalókat nemrégiben külön feladattervben rögzítették a három szerv képviselői.

az oktatás és a közművelődés szakemberei közötti együttműködés továbbfejlesztése érdekében a korábbiaknál több pedagógust kívánnak bevonni a tudományos ismeretterjesztő társulat munkájába. különösen a fiatal tanárok tudását, pedagógiai készségét szükséges jobban hasznosítani a tantervek falain kívül, egyszersmind elősegítve ezzel szakmai továbbképzésüket, a közéletben részvételüket. ezért a jövőben a tit fővárosi rendezvényeire, konferenciáira a társulati tagság mellett rendszeresen meghív majd érdeklődő pedagógusokat is, a legkiválóbb aktivisták számára pedig megteremtik a pedagógiai tárgyu nyári szabadegyetemen való részvétel lehetőségét.

/folyt.köv./

-3-

bb. 3. / a fővárosi pedagógusok... 1. folyt./rj

a szakszervezet propagandamunkájában nagyobb figyelmet fordít arra, hogy a tantestületek tagjai megismerkedjenek a tit tevékenységével. a szervezet előadói gárdájának utánpótlása jórészt a felsőoktatási intézmények hallgatóiból toborzódik, így a feladatterv előírja, hogy az egyetemeken, főiskolákon újabb tit-csoportok szervezésével bővítsék az ismeretterjesztési munkából részt vállaló, s annak módszereiben jártas fiatal szakemberek körét.

a tit budapesti szervezete az iskolai oktató-nevelőmunka elvégzéséhez nyújt érdemi segítséget. így több olyan témakör szerepel a tantervekben, amelyek oktatásához számos tantestületnek nincs megfelelő felkészültségű szakembere; különösen az állampolgári, a honvédelmi, a családi életre nevelés során, a technikai ismeretek átadásában, illetve a környezetvédelmi szemléletformálásban támaszkodhatnak a társulat tagságára. emellett a különösen tehetséges tanulók számára tudománybarát-köröket, előadássorozatokat szerveznek, s - miként a feladatterv tartalmazza - több iskola a tit-tel közösen külön tanfolyamokat indít a hátrányos helyzetben levő fiatalok tudásának gyarapítása, felzáróztatása érdekében is. /mti/

bb. 4. több mint száznegyven hazai és külföldi kiállító - csütörtökön nyílik a bábolnai napok rendezvénysorozata

ber/rj kz 1981. szeptember 29.

csütörtökön, sorrendben ötödik alkalommal megkezdődnek az 1981. évi bábolnai napok. a 3 napos eseménysorozatra a tavalyi 25.000-nél is több látogatót várnak. a bemutatón 140 hazai és külföldi kiállító vesz részt 50 százalékkal több, mint eddig bármikor. a szakemberek szerint ez egész Európában az egyik legnagyobb „mozgó”, gépbemutató. egyetlen hasonló rendezvényen sem látható munka közben annyi gép, mint itt. ugyancsak „élő”, bemutató fogadják a látogatókat az ikr fajtakisérleti telepén, ahol kilenc ország közöttük hazánk 26 intézetének több mint 300 kukoricahibridjét versenyeztetik, azzal a céllal, hogy a legkiválóbbakat vonják majd nagyüzemi termelésbe. a gépgyártó cégek, a vetőmagnevelőintézetek mellett, a vegyi anyagokat, gyógyszereket, állategészségügyi és más mezőgazdasági eszközöket gyártó vállalatok is bemutatják új termékeiket. /foyt.köv./

-4-

bb. 4. / több mint ... 1. folyt./rj

a mezőgazdasági kombinát, az ikr, a bcr művek nyitott kapukkal várja a vendégeket. a magyar agrártudományi egyesület több konferenciával járul hozzá a tudomány és a gyakorlat szakembereinek széles körű tapasztalatcseréjéhez. /mti/

bb. 5. milliók füstből

hag/rj az kz 1981. szeptember 29.

hasznosítják a diósgyőri Lenin kohászati művek kombinált acélművének konverterében keletkező füstgázok energiáját és ezzel évente mintegy ötvenmillió forint értékű forróvizet tudnak majd előállítani s továbbítani a miskolci távfűtő hálózatba. a gyárban elkészült tervjavaslat szerint a konverter több mint 1500 celsius fokos füstgázait egy hőkicserélő rendszeren vezetik át. a hőkicserélőkből és keringető szivattyukból álló hőhasznosító 1983-ig mintegy harminchatmillió forintos költséggel épül meg. az építésére fordított összeg nem egészen egy esztendő alatt teljes egészében megtérül. /mti/

bb. 6. gyula várszínházi díjai

sam/az/rj kz 1981. szeptember 29.

gyarmathy ágnes jelmez- és diszlettervező, oberfrank géza kar-nagy, valamint tahi-tóth lászló színművész nyerte el az idén gyula „várszínházért”, díját a tizennyolcadik várszínházi évadban nyújtott kiemelkedő művészi teljesítményéért. gyarmathy ágnes, a békéscsabai jókai színház vezető tervezője hubay miklós: tusz-szedők című drámájának színpadképeiért és jelmezterveiért, valamint filadelfi mihály: torzó messiás című művének jelmezterveiért kapta a díjat. a munkácsy-díjas tervező már korábban is felhívta magára a figyelmet újszerű, a várudvarhoz kitűnően alkalmazkodó, a drámák színpadképben megragadható lényegét kifejező terveivel.

/folyt.köv./

-5-

bb. 6. / gyula várszínházi... 1. folyt./rj

oberfrank géza, liszt-dijas karnagy, a fővárosi operett-színház művészeti vezetője a bartók-műsor vezényletével, a bartók-évfordulóhoz méltó zenei teljesítménnyel nyerte el a gyulaiak kitüntetését. tahi-tóth lászló, a vigszínház jászai-dijas színésze részint a tuszsedőkben nyújtott alakításáért, részint a tavalyi székely jános hugenották című szerepének megformálásáért kapta a díjat. /mti/

-. -

bb. 7. kertek óriásai

igó/rj az kz

1981. szeptember 29.

a baranyai kertekben különleges nagyságu és formájú terméseket produkált a természet szeszélye. némelyik kiállítást érdemelne, ha nem volna romlandó, ilyen például a pécsi tóth lászló almáján termett „ötösiker”, az egyik rügy öt normális fejlettségű és átlagos nagyságu gyümölcsöt hozott. az ugyancsak pécsi magyar jános másfél kilogrammos fürtöket szüretelt az itália szőlő tőkénél. takács sándor komlói kertjében a fűszerpaprika egyetlen tövén ötvennél több paprika termett. mohácson egy bokor alól kilenc krumpli óriást szedett ki petrovics mihályné a legnagyobb burgonyaszem majdnem másfél kilogrammot nyomott - elegendő volt az egész család ebédjéhez. /mti/

-. -

bb. 8. tűzgátló ajtó tiszaföldvárról

laz/rj az kz

1981. szeptember 29.

másfél óráig ellenáll a lángoknak az a biztonsági ajtó, amelyet a tiszaföldvári építő-vasipari és szolgáltató szövetkezetben készítettek. kiváló tűzálló tulajdonságát annak köszönheti, hogy acéllemezből és cementkötésű faforgácslapból összeállított szerkezetének belsőjét hőszigetelő izoláttal borították be.

a jelenleg alkalmazott tűzálló ajtók egy óráig képesek megakadályozni a lángnyelvek átcsapódását, az újdonság másfél óráig. a harminc percnyi időtöbbletnek különösen a nagy értékű berendezéseket és értékes dokumentumokat tároló épületek - számítóközpontok, levéltárak és irodaházak - kiürítésekor van jelentősége. az újfajta ajtókat egy és két szárnyú kivitelben, a megrendelő által megadott méretben gyártják. a tiszaföldvári szövetkezet termékeit első ízben az eötvös loránd tudományegyetem most készülő számítóközpontjának épületeiben alkalmazzák. /mti/

-. -
-6-

bb.9. ember a vízvezetékben - betonnal bélelik a rozsdamarta acélcsőveket pécs és a duna között

kász/rj a kz

1981. szeptember 29.

hazánkban először alkalmazott különleges eljárással ujtják fel pécs és mohács között a duna-i. vízvezetékét a dunántúli regionális vízmű szakemberei. a teljes csere helyett - ami 400 millió forintba kerülne - betonnal bélelik ki a husz éves, rozsdamarta acélcsőveket, s így ötven évvel meghosszabbítják élettartamukat. az angol tate pipe line processes limited-től vásárolt gépsor levakarja a cső belső falára rakódott rozsdát, majd cementhabarcsot hord a megtisztított felületre. a műveleteket a vezeték feltárása nélkül végzik el. a csőszakaszban, a két végén ásott munkagödör között, csőrlővel huzzák át a tisztítófejeket illetve a betonbélés elkészítésére szolgáló kerekekre szerelt szóróberendezést, amely a hozzá csatlakozó kábelon kapja a habarcsot. a betonozást a guruló szerelvényen hasaló kezelő irányítja a hétszáz milliméter átmérőjű vízvezeték belsőjében. a magyar szakemberek a gyakorlatban tanulták meg angol kollégáiktól a gépsor működtetését, s jelenleg már önállóan dolgoznak. hetente mintegy ötszáz méter vezeték ujtanak fel pécsről mohács felé haladva.

az új módszer bevezetését az tette lehetővé, hogy a felújítás idejére az új duna-i. regionális vezeték eddig elkészült 22 kilométeres szakasza vehette át pécs vízellátását. a csőbélelés igen nagy előnye, hogy utána már szükségtelemmé válik az évenkénti tisztítás is, amire egy-egy alkalommal hat-nyolcszáz ezer forintot költöttek. azon felül, hogy fél évszázadra garantáltan üzembiztossá tesz a vezeték, külön nyereség, hogy a betonnal bélelt csőben jobb áramlási viszonyok alakulnak ki, s a közelítő költségvetés szerint így mintegy öt százalékát megtakaríthatják majd a víz továbbítására fordított villamos energiának.

az országos vízügyi hivatal támogatásával az eljárást megvásárolta a dunántúli regionális vízmű, s ezzel hazai gazdája lett az új módszernek. a szigetországi céggel kötött megállapodás szerint a magyar vállalat felépít egy üzemet, amelyben az angol eljárással az acélcsőveket már lefektetésük előtt betonnal bélelik ki. /mti/

-. -
-7-

bb. 10. csaknem kétszáz bejelentés érkezett - műemlékvédelem társadalmi erővel győr-sopron megyében

mzs/rj a kz

1981. szeptember 29.

egyre többen kapcsolódnak be a műemlékvédelmi figyelőszolgálat munkájába győr-sopron megyében. a hazafias népfront műemléki albizottságának felhívására megyeszerte megkezdték a múlt értékeinek számbavételét a népfront-aktivisták: adattapokon, fotók segítségével adnak helyzetjelentést lakóterületük műemlékeiről, védett értékeik állapotáról. mostanáig már csaknem kétszáz bejelentés érkezett a műemléki albizottsághoz. a honismeret lelkes kutatói számos újdonságra is felhívják a figyelmet. felfedezéseik közül a legérdekesebb a nagyeceni gázfejlesztő telep. terveit a mint a naplójából kiderül - széchenyi istván élete kockáztatásával hozta haza, s elsőként ő valósította meg magyarországon, az egykori gázfejlesztő épületét ma lakásnak használják.

másutt palatörmelék közül kikandikáló szobrokra, téglarakás tövében kuporgó, karjukat vesztett szentekre találtak a figyelőszolgálat tagjai.

meglepő, hogy egyetlen csornai műemléket sem tart számon a országos jegyzék, s méginkább az, hogy a mostani akció nyomán tizenkét épületről, szoborról és egyéb védelemre szoruló értékről adtak hírt a csornai népfront aktivisták.

a bejelentések alapján a műemléki albizottság javaslatot tesz, az országos műemléki felügyelőségnek és a megyei tanácsnak a helyreállítások, állagmegóvások sorrendjére. /mti/

-. -

bb. 11. feldolgozzák a salakhányót a dunai vasműben - a beruházás két év alatt megtérül

zsi/rj az kz

1981. szeptember 29.

saját „vasércbányája”, lesz 1983-tól a dunai vasműnek: megkezdik a mártin-acélmű 25 év alatt felgyülemlett salakhányójának feldolgozását. az acélműből származó összesen 6 millió tonna salak a vizsgálatok szerint átlagosan 20 százalék vasat tartalmaz, amelyet lányaművelő, fellazító berendezésekkel kitermelnek, majd mágneses és rostáló válogatás után újra felhasználnak.

/folyt.köv./

-8-

bb. 11. feldolgozzák... 1. folyt./rj

a dunai vasmű 900 millió forint értékű bankhitellel valósítja meg a nagyszabású beruházást. a tatabányai haldex vállalat több külföldi cég bevonásával az idén ősszel kezdi meg az előkészületeket a salakhányó kitermelésére és a tervek szerint 1983-tól évente 1,5 millió tonna salakot dolgoznak fel. a nagyteljesítményű válogató-osztályozó berendezésekből a legmagasabb, 90-95 százalékos vastartalmu anyagot a kohóba, a 60-65 százalék vasat tartalmazó anyagot pedig az acélműbe adagolják majd, s a nagyolvasztó 120 ezer tonna, az acélmű 110 ezer tonna alapanyaghoz jut évente, ami 400 millió forint értékű devizamegtakarítást hoz a népgazdaságnak, így az eredményből két év alatt megtérül a beruházás.

az alacsonyabb vastartalmu, finomszemcsés salakot is hasznosítják, ebből évente 15 ezer tonna kerül az érc-tömörítőbe, a samottot tartalmazó anyagból pedig évi 35 ezer tonnát használnak fel a tüzálló téglagyártáshoz, illetve utépitésre és talajjavításra. /mti/

-. -

bb. 12. rekordok nyara a velencei-tónál - több vendég, hosszabb időt töltött a szálláshelyeken

dáv/rj az kz

1981. szeptember 29.

a rekordok nyara volt az idei a velencei-tónál: az idegenforgalmat összegező mérlegek szerint a főszezonban a tavalyinál csaknem ötödével többen nyaraltak, s a vendégek a korábbinál egy nappal hosszabb időt - átlagosan négy napot - töltöttek el a tóparti szálláshelyeken. a legtávolabbi az agárdi motel marasztalta az ott megszállókat, a korszerű, kényelmes szálláshelyen általában kilenc napra emelkedett a vendégek tartózkodási ideje. egyre több külföldi fedezi fel a szép velencei tájat, ezt bizonyítja, hogy a határon túlról érkezők huszonhét százalékkal voltak többen, mint az elmúlt évben. különösen a holland, a nyugatnémet és az ndk-beli turisták közül pihentek sokan a velencei-tónál. /mti/

-. -

-9-

bb. 13. egységes szabályozás az ifjúságpolitikai célokat szolgáló pénzeszközök képezésére, felhasználására

i/gy/rj dg kz

1981. szeptember -9.

az állami ifjúsági bizottság a pénzügyminisztériummal, a kisz-szel és más szervekkel együtt újból szabályozta az ifjúságpolitikai célú pénzeszközök egységes képzését és tervszerűbb, hatékonyabb felhasználását. Lóska szilárd, az áib titkárhelyettese ezzel kapcsolatban elmondotta:

- az utóbbi fél évtizedben vállalatokként, intézményekként kialakult sokféle gyakorlat készített bennünket az újbóli szabályozásra, remélhetőleg ennek nyomán megszűnnek majd a helyenként tapasztalt bizonytalanságok. a jövőben például a vállalatoknál, szövetkezeteknél a jóléti, szociális és kulturális alapról kell fedezni a sport, a kulturális, az üdültetési és egyéb szociális célokra közvetlenül fordítható kiadásokat. ugyanez a forrás szolgál a saját kezelésű ifjúsági létesítmények karbantartására, felújítására. a részesedési alapról támogatják majd a kisz-szervezeteket, az ifjúsági termelési mozgalmakat és a pályakezdőket is. az ifjúsági lakásépítést külön a célra létesített alapról támogatják. hozzáfűzném: egyebek mellett a társadalmi munkák bevételei is felhasználhatók lesznek a jövőben is a fiatalok élet- és munkakörülményeinek javítására. a szabályozás pontosan körülhatárolja, hogy nem az így kikerekedő helyi ifjúsági alapról fedezik majd a jutalmazást, a segélyezést, a bértörlesztést, nem ebből vesznek el a társadalmi tanulmányi ösztöndíjra vagy például a kitüntetési jutalomra. a költségvetési szervek - természetesen jóváhagyott költségvetésük keretein belül - a gazdálkodásukra vonatkozó általános előírásokhoz igazodnak. az új előírások azonban számolnak például a diákok különböző korosztályainak eltérő igényeivel.

az ifjúsági parlamenteken a fiatalok állást foglalnak az intézkedési tervben rögzített feladatok rangsorolásáról, és a rendelkezésre álló összegek későbbi elosztásának arányairól is. az ifjúsági mozgalmi munkához biztosított anyagi támogatás összegével a kisz-szervezet gazdálkodik. minden egyéb, az ifjúsági törvény végrehajtását, az utánpótlás nevelését, beilleszkedését, szociális körülményeinek javítását és szabadidejének gazdagítását szolgáló összeget - a kisz és a szakszervezet ellenőrzése mellett - a gazdasági szervek kezelik; az ifjúsági politikai célok támogatása ugyanis továbbra is elsősorban a gazdasági és társadalmi vezetés döntésein alapul és a munkahely gazdasági lehetőségeire épül.

/mti/

-10-

bb.14. Lázár György Dániába utazott

t/ag/jk/zsu pr

1981. szeptember 29.

Lázár György, a minisztertanács elnöke kedden Anker Jørgensen, dán miniszterelnök meghívására hivatalos látogatásra Dániába utazott. kíséretében vannak: Hetényi István pénzügyminiszter, Török István külkereskedelmi minisztérium államtitkár, Bajnok Zsolt államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke, Szarka Károly külügyminiszter-helyettes, Nagy Lajos hazánk koppenhágai nagykövete, a dán fővárosban csatlakozik Lázár György kíséretéhez.

a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent Aczél György, a minisztertanács elnökhelyettese, Nagy János külügyminisztériumi államtitkár, továbbá állami életünk több más vezető személyisége. ott volt Flemming Brochner Petersen, a dán királyság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője./mti/

-.-

bb.15. befejeződött a Liszt-Bartók zongoraverseny

t/kj/gk/zsu pr

1981. szeptember 29.

Hétfőn a késő éjszakai órákban véget ért az V. Liszt-Bartók zongoraverseny, a két hete tartó rendezvényen a világ öt kontinenséről több mint 60 fiatal - 32 évesnél nem idősebb - zongoraművész versengett egymással. programjuk szerint elsősorban a verseny két névadójának, Bartók Bélának és Liszt Ferencnek a műveit szólaltatták meg a zeneművészeti főiskola termeiben.

az utolsó akkordok elhangzását követően a nemzetközi zenei élet neves képviselőiből álló zsüri meghozta ítéletét, amely szerint ezúttal az első díjat nem adták ki. a verseny második helyezettje a szovjet Muza Rubackitye, míg a bronzérmes a francia Hortense Cartier-Bresson lett. két egyenlő negyedik díjat szavazott meg a zsüri: a magyar Székely István és a japán Kenji Watanabe részére. ugyancsak két egyenlő ötödik díjjal jutalmaztak két magyar versenyzőt, Kiss Krisztinát és Hegedüs Endrét.

a verseny kverseny négy helyezettje a szeptember 30-i ünnepélyes díjkiosztást követően gálakonzertet ad a zeneművészeti főiskolán./mti/

-.-

08.40/zsu

-11-

g20
gy

bb.16. az indiai művelődési államminiszter látogatása

sa/zsu pr

1981. szeptember 29.

pozsgay imre művelődési miniszter meghívására szeptember 26-29. között látogatást tett hazánkban sheila kaul asszony, indiai művelődési államminiszter. sheila kaul asszonyt fogadta aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese.

sheila kaul asszony itt tartózkodása során tárgyalásokat folytatott pozsgay imre miniszterrel a két ország sokoldalú tudományos és kulturális együttműködésének eddigi tapasztalatairól, eredményeiről és az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeiről. a vendég magyarországi tartózkodása során ismerkedett hazánk oktatási rendszerével, kulturális életével, műemlékeivel és több muzeumi gyűjteményt tekintett meg./mti/ *oktatási,*

.-.

bb.17. csőtörés az ürömi uton

i/ag/mm/zsu pr

1981. szeptember 29.

kedden hajnalban eltört a vízművek egy 500 mm átmérőjű főnyomócsöve, a ii. kerületi ürömi ut 8-as számú ház előtt. a környéket elöntötte a víz, néhány parkoló személykocsi megsérült. a tüzoltóság, a vízművek és a csatornázási művek nagy erővel megkezdte a helyreállítást. az eltört szakaszt kiiktatták, a környékbeli utcákra, utcákra ömlött sarat, agyagot a fővárosi közterületfenntartó vállalat munkagépei takarították el. a munkálatok miatt megbénult egy időre a tömegközlekedés és elterelték a közúti forgalmat is. reggel fél 7-re a villamos- és buszközlekedés helyreállt és az ürömi ut egy szakaszának kivételével a közúti forgalom is az eredeti útvonalon haladt. a főnyomócső-törés következtében tönkrement egy 150 mm-es ugynevezett közcső is, ezért a környék ivóvíz-ellátásában zavar keletkezett. a daru utca, kolozsvári tamás utca és ürömi ut egyes részein a teljes helyreállításig - mely dél körül várható - szükség-kutakkal, lajt-kocsikkal biztosítják az ivóvizet. az utak tisztítása, a kár helyreállítása folyamatban van./mti/ *itt*

.-.

09.35/zsu

-12-

10.10.07

bb.18. zászlófelvonás a gellérthegyi felszabadulási emlékműnél

t/km/jk/dg/zsu pr

1981. szeptember 29.

a fegyveres erők napja alkalmából zászlófelvonási ünnepséget rendeztek kedd reggel a gellérthegyen, a felszabadulási emlékműnél. katonai tiszteletadás mellett felvonták a magyar nemzeti lobogót és a nemzetközi munkásmozgalom vörös zászlaját.

/folyt.köv./

bb.19. bartók ihlette alkotások -kamarakiállítás a nemzeti galériában

t/ag/jk/zsu pr

1981. szeptember 29.

mai magyar művészek bartók ihlette szobraiból, festményeiből, grafikáiból nyílt kedden kamarakiállítás a magyar nemzeti galéria műhely-sorozatában. a tárlaton - amely mintegy kiegészítése a galéria nemrég megnyílt, bartók béla emlékére című kiállításának - többek között bálint endre, molnár vera, vajda julia alkotásait tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

.-.

10.15/zsu

bb.20. egyes árucikkek kiviteli tilalma

sl/jk/pp/zsu pr

1981. szeptember 29.

módosította a magyar nemzeti bank az egyes árucikkek külföldre küldési, illetve kiviteli tilalmáról szóló jegyzékét. az eddig tilalom alá eső cikkek közül törölte a fűszerpaprikát, a burgonyát és a fokhagymát. a tilalmi listát a következőkkel bővítette: autósifon készülék, gyermek tréningruha, harisnya, zokni, harisnyanadrág, zománczott edények. ezek figyelembevételével postaforgalomban, illetve utasforgalomban ajándékként, devizahatósági engedély nélkül a jövőben a következő árucikkek nem küldhetők, illetve nem vihetők külföldre: szalámi, és kolbászárú, nyers és füstölthús, füstölt szalonna, zsir, zsirszalonna, étolaj, margarin, cukor, liszt, rizs, kávé, kakaó, egész vagy őrölt bors, csokoládé, szaloncukor, tehéntejből készült sajtfele, szárazbab, gyógyszer, mosó- és mosogatószer /mosó-és mosogatópor, folyékony mosó- és mosogatószer, mosókrém és mosópaszta/, babaápolási termék, autósifon és habszifon készülék, papirszekendő, egészségügyi papír, lego-játékok, gyermek tréningruha, gyermek lábbeli /fiú 38, leányka 34-es számig/, harisnya, zokni, harisnyanadrág, függöny, szőnyeg, csecsemőruházati cikk /beleértve a pelenkát is/, fényképezőgép, filmfelvevő- és vetítógép, barkácsológép, rozsdamentes evőeszköz, zománczott edények.

a rendelkezés nem vonatkozik az engedély nélkül, személyes utiholmiként kivihető tárgyakra./mti/

.-.

10.50/zsu

-13-

11.10.07

12.09

bb.18./zászlófelvonás ... 1. folyt./zsu

a hősök terén, a magyar hősök emlékművénél koszoruzási ünnepséget rendeztek. a himnusz elhangzása után a magyar népköztársaság fegyveres erői nevében czinege lajos hadseregtábornok, honvédelmi miniszter, horváth istván belügyminiszter, borbély sándor vezérőrnagy, a munkásőrség országos parancsnoka helyezett el koszorut. a hazafias népfront országos tanácsa képviselőjében s. hegedüs lászló, a hmf öt titkára és horváth győző, a hmf öt osztályvezetője; a magyar kommunista ifjúsági szövetség nevében varga sabján lászló, a kisz központi bizottságának titkára és bundik kornélia, a kisz központi bizottságának tagja, a május 1. ruha-gyár dolgozója koszoruzott.

a budapesten akkreditált katonai és légügyi attasék nevében frantisek benko ezredes, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja, nikola nikolics ezredes, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja, james ducan villiers michie alezredes nagy-britannia és észak-írország egyesült királyság budapesti nagykövetségének katonai attaséja helyezett el koszorut. az ideiglenesen magyarországon állomásozó szovjet déli hadseregcsoport parancsnoksága nevében vlagyimir szivenok vezérezredes, a déli hadseregcsoport parancsnoka, nyikolaj sevkun altábornagy és vladlen koleszov altábornagy, a déli hadseregcsoport katonai tanácsának tagjai koszoruztak.

a magyar partizán szövetség képviselőjében uszta gyula altábornagy, a magyar partizán szövetség főtitkára, tihanyi sándor rendőr vezérőrnagy, a szövetség választmányának tagja és szilágyi lászló vezérőrnagy, a magyar partizán szövetség tagja helyezett el koszorut. a honvédelmi szövetség koszoruját kiss lajos vezérőrnagy, az mhsz főtitkára, pentz jános alezredes, az mhsz országos központ repülőfőnöke és szabó gyula ezredes, az mhsz országos központ osztályvezetője helyezte el.

elhozták a megemlékezés virágait a főváros fiataljainak képviselői is. az ünnepség az internacionalé hangjaival, a csapatzászlós katonai díszegység díszmenetével ért véget.

/folyt.köv./

bb.21. holland nőküldöttség látogatása

t/m/s/dg/zsu ma

1981. szeptember 29.

a magyar nők országos tanácsának meghívására hazánkba érkezett a holland nőtanács küldöttsége. a delegáció itt-tartózkodása alatt eszmecsere folyt a mnot vezetőivel, megbeszéli a két nőszervezet további együttműködésének lehetőségeit. a holland nők képviselői tanulmányozzák a magyar országgyűlés munkáját, el-látogatnak több gyárba és üzembe, ahol a dolgozó nők élet- és munkakörülményeivel ismerkednek, találkoznak a vöröskereszt képviselőivel is./mti/

12.30/zsu

-14-

12.30

bb.22. az ötnapos munkahét bevezetése a kpvdz központi vezetőségének napirendjén

t/bi/sa/sl/zsu pr

1981. szeptember 29.

a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége keddi ülésén egybek között az ötnapos munkahét előkészítésével kapcsolatos teendőket és gondokat vitatták meg.

megállapították, hogy az ötnapos munkahét bevezetése a korábbi évekhez viszonyítva szigorubb gazdasági körülmények között történik. a kereskedelem alapvető feladatává vált a vásárlási körülmények javítása, ez ugyanis nagymértékben befolyásolja a lakosság közérzetének alakulását. a rövidebb munkahét a belkereskedelemben nem ronthatja a vásárlás körülményeit: az üzletek nyitvatartásának azután is - sőt még fokozottabban - igazodnia kell a vásárlók igényeihez. számolnak azonban azzal, hogy a szabadidő hasznos eltöltése iránti igény fokozódásával párhuzamosan megváltoznak a régi vásárlási szokások, s a lakosság nagy része nem hagyja szombatra a nagy bevásárlást, ahogy ez sok családban ma még rendszeres gyakorlat.

a központi vezetőség megállapította, hogy a rövidebb munkahét nehezíti a munkaerőgondokat - elsősorban budapesten, ahol a szabadnapokat eddig is pénzben váltották meg. további gondot okoz majd, hogy a vidékről és a környező településekről bejáró dolgozók utazási ideje előreláthatólag megnövekszik, ugyanis a megváltozó munkarenddel nem mindig lesznek összhangban a távolsági autóbusszjáratok, a vonatcsatlakozások.

az ülésen leszögezték: a várható gondok miatt az ötnapos munkahét bevezetése csak hatékony munka- és üzemszervezési intézkedésekkel oldható meg. emellett szükség van meggyőző és felvilágosító munkára is, ami jórészt a szakszervezeti szervek feladata. összegzésként megállapították, hogy az 1982. január elsején bevezetendő ötnapos munkahét a kereskedelmi dolgozók többsége számára egyértelműen kedvező lesz, mind a szabadidő hasznosításában, mind az életkörülmények alakulásában. a kéthetenkénti többlet-szabadnap előnyös még abban az esetben is, ha az nem szombatra, hanem munkanapra esik, hiszen a dolgozóknak több idejük jut a pihenésre és szórakozásra./mti/

-.-

12.35/zsu

-15-

12.35

bb.23. országos hengerész konferencia egerben

kov/az/zsu pr

1981. szeptember 29.

egerben a technika házában kedden délelőtti megkezdődött a hetedik országos hengerészkonferencia, amelyen a 120 magyar résztvevő mellett 18 külföldi vendég is jelen van. a rendezők a hazai kohászati iparral leginkább kapcsolatban lévő külföldi szakembereket hívták meg a tanácskozásra; bolgár, csehszlovák, ndk-beli, nyugatnémet és kanadai cégek képviselői vannak jelen.

az országos magyar bányászati és kohászati egyesület három napos eszmecserején megvitatják a hazai hengereltáru-gyártás helyzetét, a gyári berendezések korszerűsítésének, a világpiacon igényekhez jobban alkalmazkodó termékszerkezet megteremtésének lehetőségeit.

a szakmai fórumon husznál több előadás hangzik el; az első napon szólalt fel soltész istván ipari miniszterhelyettes, aki a vaskohászat helyzetéről adott képet.

a résztvevők a tanácskozás idején ellátogatnak az ózdi kohászati üzemekbe is, és ott megtekintik a hengereltáru gyártás munkafolyamatait./mti/

-. -

bb.24. meghalt varga józsef

sam/az/zsu pr

1981. szeptember 29.

varga józsef, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1928-tól volt a párt tagja, 86 éves korában elhunyt. temetése október 1-én délután 1 órakor orosházán, az alvégi temetőben lesz.

/mti/

mszmp orosházi városi bizottsága

-. -

bb.25. kitüntetés

gk/dg/zsu pr

1981. szeptember 29.

a népköztársaság elnöki tanács herman józsefnek, a művelődési minisztérium főosztályvezetőjének eredményes munkája elismerésül, a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést pozsgay imre művelődési miniszter kedden adta át./mti/

-. -

12.40/zsu

-16-

13.07

bb.26. nemzetközi gyógyszerésztörténeti kongresszus

t/me/mm/dg/zsu pr

1981. szeptember 29.

nemzetközi gyógyszerésztörténeti kongresszus kezdődött kedden a magyar tudományos akadémián. az mta, valamint a magyar gyógyszerészeti társaság és a magyar orvostörténeti társaság szervezésében 24 ország orvos- és gyógyszerész történeti tanácskoznak négy napon át. a megnyitó ülésen bayer istván professzor, a magyarországi gyógyszerészet jelenéről és fejlődésének távlatairól tartott előadást. a négy szekcióban a gyógyszerészet és orvostudomány kapcsolatáról, történetének problémáiról, társadalomtörténetéről és muzeológiájáról beszélgetnek majd./mti/

-. -

bb.28. a békéscsabai szimfónikusok belgiumban

sam/az/zsu pr

1981. szeptember 29.

a 35 tagú békéscsabai szimfonikus zenekar kedden belgiumba utazott, a megye zenetanáraiból álló együttes oostrozebekeben nemzetközi zenekari találkozón vesz részt. a békéscsabai művelődési központ zenekara martos lászló vezényletével több hangversenyen szólaltatja meg másfélórás műsorát, amelyben brahms, haydn, corelli, valamint weiner leó és farkas ferenc egy-egy műve szerepel. az 1959-ben alakult zenekar a népművelési intézet javaslatára vehet részt a november 7-ig tartó belgiumi rendezvényen - a csabai zenészek eddig a hazai hangversenyeken és fesztiválokon kívül aradon és nagybecskerekén mutatkoztak be./mti/

-. -

bb.27. kollektív munkával, közös programokkal a magyar-szovjet barátság ápolásáért - készülődés az mszbt vii. országos értekezletére

i/gy/csiz/ber/kász/zsi/ve/dg/zsu pr

1981. szeptember 29.

a történelmi múltban gyökerező magyar-szovjet barátság ápolása mindennapjaink nélkülözhetetlen része. a kapcsolatok erősítése, új formák keresése, s azok gazdag tartalommal telítése azonban ezekben a hetekben-hónapokban még inkább a közvélemény figyelmének középpontjába került - a magyar-szovjet baráti társaság vii. országos értekezletére készül. országsszerte csaknem 1700 üzemi, más munkahelyi, iskolai közösség, mszbt-tagcsoport adhat számot tartalmas munkáról, gazdag eredményekről, ezt tükrözik az mti megyei tudósítóinak jelentései.

/folyt.köv./
12.50/zsu

-17-

13.07

nógrád megyében tevékenykedő 47 mszbt-tagcsoport az elmúlt években gyümölcsöző kapcsolatot épített ki a tudományos ismeretterjesztő társulattal, amely előadásai egy részének témáját az mszbt-tagcsoportok igényeihez igazítja. jól felkészült előadók ismertetik rendszeresen a szovjetunió politikáját, gazdasági és kulturális fejlődését. a megszerzett ismereteket kamatoztatják a tagcsoportok tagjai, egyebek között a különböző vetélkedőkön is. a tagcsoportok mintegy fele ugyanis évről évre részt vesz például a ki tud többet a szovjetunióról? elnevezésű vetélkedőn. a két nép közötti barátság szorosabbra fűzését szolgálja a szovjetunió különböző tájait bemutató kiállítások sora. legutóbb a szovjet távol-keletet, szibériát bemutató fotódokumentációs tárlat vált ismertté megyeszerte. a balassagyarmati druzsba-klub mint a szovjet írók, költők munkásságát megismertető közösség, illetve jelentős politikai-társadalmi események évfordulója alkalmából rendezett kiállítások otthona vált ismertté. nemrégiben megalakították itt a szovjet zenebarátok klubját is. a megye tagcsoportjai már a jövőt tervezgetik: 1982-ben nógrád és kemerovo testvérkapcsolatainak 15. évfordulóját ünnepelve minden eddiginél gazdagabb, színesebb, vonzóbb programot, kemerovoi heteket kívánnak rendezni, s a pälóc-földre várják a novokuznyecki orosz népi együttest is.

komárom megyében az mszbt vi. országos értekezlete óta több mint másfélszeresére, megközelítően 60-ra emelkedett a tagcsoportok száma; többségük ipari- és mezőgazdasági üzemekben működik. különösen közvetlen barátságok alakultak ki ott, ahol magyar és szovjet üzemek, intézmények között élő, eleven gazdasági kapcsolatok vannak. a tatabányai bányászok például életre szóló barátságokat kötöttek az új bányák feltárásánál korábban segítő szovjet geológusokkal. a megyei barátsági munkában sajátos színt foltot jelent a moszkvai rádió magyar adásának megyei baráti klubja, amely 1963-ban elsőként alakult meg az országban. 1977-ben a 18. klubtalálkozót moszkvában, a rádió stúdiójában bonyolították le. az utóbbi öt évben háromezren ismerkedtek meg a klub foglalkozásain közelebbről a szovjet nép életével. a komárom megyieket különösen szoros kapcsolatos fűzi a csecsen-ingus aszszk-hoz az észak-kaukázusban, tőlünk több ezer kilométerre lévő autonóm köztársasággal több mint tízéves a testvéri kapcsolat: időről időre képző- és iparművészeti kiállításokat, vendégszereplő művészegyütteseket és sportcsapatokat „cserélnek”, s immár hagyomány, hogy egymás szűkebb hazájában, kisz és uttörő-delegációk tesznek kölcsönös látogatást.

/folyt.köv./
13.15/zsu

a baranya megyében működő 72 mszbt tagcsoport elmúlt fél évtizedes munkáját áttekintve kiderül, hogy rendkívül megnövekedett a kisz fiatalok és az uttörőcsapatok aránya, aktivitása. a két nép barátságának ápolásában a pécsi kesztyűgyár kissei nemcsak az ünnepnapokon vesznek részt: vécnökséget vállaltak például a szovjetunióba induló exportszállítmányok felett. a pécsi orvostudományi egyetem és a szovjet testvérterület, lvov állami orvostani intézetének aspiránsai az utóbbi években rendszeres cserelátogatásokat szerveznek, s megosztják kutatási programjaikat. a pécsi tanárképző főiskolának tíz tanszéke vette fel a szakmai és a baráti kapcsolatot a drogobicsi ivan franko főiskolával. közös kutatási témákat dolgoznak ki, s továbbképzéseket szerveznek, megküldik egymásnak kiadványaikat, munkájuk dokumentumait is. baranyában is - miként országszerte - a barátság ápolásában rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítanak a személyes kapcsolatoknak. a szovjetunióból több mint tízezer dolgozó látogatott az elmúlt öt évben baranyába, s közülük sokan részt vettek a magyar-szovjet baráti társaság tagcsoportjainak rendezvényein.

fejér megyében eredménnyel törekedtek arra, hogy az itt működő 53 kollektiv tagcsoport barátsági munkája jóval tulmúttasson az üzem, az intézmény keretein. úgy tartják, hogy fejér megye és az ukrán vorosilovgrádi terület, dunaujváros és kommunarszk város, székesfehérvár és vorosilovgrád testvérkapcsolatainak gazdag hagyományai alapján minél több munkahelyi, iskolai szintű közvetlen partner-kapcsolat kialakítására van szükség. az eddig kialakult testvér-vállalati kapcsolatok tettekben gyümölcsöző megmozdulása volt például az mszmp xii. kongresszusa idején meghirdetett akció: a magyar és a szovjet testvér-vállalatok páros munkaversenyre hívták ki testvérüzemüket és termékeik előszállításával segítették a szovjet partnereik tervteljesítését. az együttműködés azóta is a mindennapi életben ölt testet: időről időre megismertetik egymást új termelési eljárásaikkal, újításaikkal. a fejér megyei tagcsoportok az mszbt vii. országos értekezletére készülve megszerzte fénykép- és dokumentum-kiállításokon mutatják be a szovjetunió életét, a testvér-vállalati kapcsolatok történetét. a sárszentmihályi állami gazdaságban és dunaujvárosban nemrég nyílt kiállítást hamarosan újabbak követik. székesfehérváron október 9. - november 7. között tárlatok, előadások, szovjet irodalmi est és filmvetítések segítségével testvéri barátság címmel rendezvénysorozaton idézik fel a baráti kapcsolatok eddigi történetét./mti/

13.20/zsu

bb.29. időjárásjelentés

zsu hgy

1981. szeptember 29.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. szeptember 29-én
13.00 órakor:

ujabb esők, záporok

a lengyel síkságon, a keleti kárpátok vidékén, valamint a szovjetunió európai területén hasonló az időjárás. reggel sokfelé ködös, napközben viszont napos, száraz, meleg az idő. hűvösebb van, de ugyancsak sok a napsütés spanyolországban és franciaországban.

szárazföldünk középső vidékein, pontosabban a skandináv félszigettől a német alföldön, az alpok és a kárpátok térségén át olaszországig széles felhőzet húzódik. ebből sokfelé eső, záporosó esik, és délebbre gyakori a zivatar.

ez az említett felhősáv már tegnap reggel elérte hazánk nyugati határát, és ott délelőtt kisebb esők, záporok is előfordultak. a reggeli ködök gyorsan megszűntek, és az országban változó eloszlásban 2-9 órán át sütött a nap. késő délután nyugat felől erős felhősödés kezdődött, és egyre több helyen megeredt az eső, sokfelé zivatarral, egy-két helyen jégeső is előfordult. ma reggel 7 óráig jelentős mennyiségű csapadék hullott le. ez csapadéknyom és 15 mm között volt, de a dunántul nyugati felén sok helyen 15-25 mm, sőt sopronhorpácson 30, marcaliban 31, fonyódon 36 mm-t mértek. a hőmérséklet csúcserőke hétfőn 22 és 30 fok között volt, keleten a magasabb. ma hajnalra 12, 17 fok közé hűlt le a levegő, és néhol köd képződött.

délelőtt csak kevés helyen szakadt fel a felhőzet. esőket, záporokat, zivatart is jelentettek. a hőmérséklet 11 órára 14 és 21 fok közé emelkedett.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 21,3 fok volt, ez 6,7 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 18 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1009 mb, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 19 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

csak időnként szakad fel a felhőzet. ujjabb esők, záporok, néhol zivatar is várható. a nyugati, északnyugati szél főként a dunántulon időnként erős lesz. hajnalban többfelé keletkezik köd, és 11, 16 fok közé hül le a levegő. a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán általában 18 és 23 fok között.

a duna vizállása budapestnél 260 cm, hőmérséklete 17 fok.
/mti/

13.40!zsu

-20-

bb.30. október 1-én

gk/dg/zsu hgy

1981. szeptember 29.

csütörtökön a néprajzi muzeum technikai okokból zárva tart./mti/

-.-

bb.31. halálos közlekedési balesetek

s/zsu hgy

1981. szeptember 29.

budapesten a ii. kerület mártírok utja és dékány utca kereszteződésénél egy 12/a jelzésű autóbusz elütötte gólya jános 72 éves nyugdíjast, budapesti lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint az idős ember tilos jelzésnél lépett az uttestre. tovább folyik a vizsgálat.

békés megyében medgyesbodzás külterületén rideg mihály 33 éves traktoros, nagykamarási lakos személygépkocsijával áthajtott az uttesten fekvő varlik jános 66 éves nyugdíjas, pusztasótlakai lakoson, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

csongrád megyében bordány külterületén egy kanyarban kádár németh györgy 27 éves bedolgozó, bordányi lakos személygépkocsijával áttért az uttest bal oldalára, és ott elütötte mangó mátyás andrás 31 éves segédmunkás, zsombóci lakos kerékpárrost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a személygépkocsi vezetője szabálytalanul előzött. tovább folyik a vizsgálat.

csongrád külterületén kiss mihály 32 éves kisiparos, csongrádi lakos személygépkocsijával áttért az uttest bal oldalára és ott elütötte a kerékpárján közlekedő valkai istván 49 éves tsz-tag, csanyteleki lakost, aki a helyszínen meghalt. kiss mihályt a rendőrség őrizetbe vette és megkezdte a baleset vizsgálatát.

győr megyében fertőszentmiklós külterületén pénzváltó géza 35 éves segédmunkás, kapuvári lakos személygépkocsijával áttért az uttest bal oldalára, és ott összeütközött egy vele szemben haladó személyautóval. a baleset következtében pénzváltó géza a helyszínen meghalt, egy utasa súlyos, a másik személygépkocsi vezetője pedig könnyű sérülést szenvedett. a baleset okának vizsgálatát szakértő bevonásával folytatja a rendőrség.

/folyt.köv./
13.45/zsu

-21-

13.45/zsu

bb.31./halálos ... folyt./zsu

tolna megyében dunaszentgyörgy külterületén varga páál 48 éves betanított munkás, dunaujvárosi lakos személygépkocsijával elütötte az uttest szélén kerékpárját toló fritz páál 60 éves ács, paksi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint varga páál nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette személygépkocsiját. tovább folyik a vizsgálat.

zala megyében mumor külterületén zakó ferenc attila 20 éves gépkocsivezető, lenti lakos tehergépkocsival áttért az uttest bal oldalára, és ott összeütközött egy vele szemben haladó tehergépkocsival. a baleset következtében zakó ferenc attila a helyszínen meghalt. a másik teherautó vezetője súlyos, utasa pedig könnyű sérülést szenvedett. a baleset vizsgálatát szakértő bevonásával folytatja a rendőrség.

törökszentmiklóson a gabonaipari-gabonaforgalmi és malomipari vállalat központi telephelyén balázs lászló 26 éves gépkocsivezető, törökszentmiklósi lakos tehergépkocsival tolatás közben elütötte mrena rozália 59 éves takarítónő, tiszatenyői lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint balázs lászló szabálytalanul tolatott, tovább folyik a vizsgálat.

somogyeszi község belterületén a gépkocsivezetői engedéllyel nem rendelkező horváth lászló 19 éves gépkezelő, polányi lakos, motorkerékpárral nekihajtott a beckó lajos 47 éves traktoros, polányi lakos által erőgéppel vontatott tárcsa munkagépnek, amely nem volt kivilágítva. horváth lászló, aki bukósisakot nem viselt, a baleset következtében a helyszínen meghalt. a baleset körülményeit a rendőrség vizsgálja.

komárom megyében oroszlány belterületén borbély rudolf 63 éves nyugdíjas, helyi lakos a mellette elhaladó autóbusz oldalának esett és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a baleset vizsgálatát a rendőrség megkezdte./mti/

13.55/zsu

-.-

-22-

bb.32. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. szeptember 29-én 14.00 óráig

ig hgy 1981. szeptember 29.

1. lendületesen nőtt az iparcikkek forgalma
 2. vág, hegeszt az izzó lézer
 3. a fővárosi pedagógusok
 4. több mint száznegyven hazai és külföldi kiállító
 5. milliók füstből
 6. gyula várszínházi díjai
 7. kertek őrásai
 8. tüzgátló ajtó
 9. ember a vízvezetékben
 10. csaknem kétszáz bejelentés érkezett
 11. feldolgozzák a salakhányót
 12. rekordok nyara
 13. egységes szabályozás
 14. lázás györgy dániába utazott
 15. befejeződött a liszt-bartók zongoraverseny
 16. az indiai művelődési államminiszter látogatása
 17. csőtörés az ürömi uton
 18. zászlófelvonás
 19. bartók ihlette alkotások
 20. egyes árucikkek kiviteli tilalma
 21. holland nőküldöttség
 22. az ötnapos munkahét
 23. országos hengerész konferencia
 24. meghalt varga józsef
 25. kiüntetés
 26. gyógyszerésztörténeti kongresszus
 27. kollektív munkával
 28. a békéscsabai szimfónikusok
 29. időjárás
 30. néprajzi muzeum közli
 31. hallásos közlekedési balesetek
 32. hirjegyzék
- /mti/

-.-

14.15/ig

-23-

bb 33. elutazott a bolgár küldöttség

i sl mm um hgy

1981. szeptember 29.

marjai józsefnek, a minisztertanács elnökhelyettesének meghívására szeptember 24-29. között bolgár küldöttség járt hazánkban sztanis bonevnek, a minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével, aki a magyar-bolgár gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság bolgár tagozatának elnöke is. a delegációban részt vett georgi karamanov belkereskedelmi és rumen szerbezov könnyűipari miniszter.

a küldöttség tanulmányozta hazánkban a lakossági áruellátást, a szolgáltatásokat, a közszükségleti cikkek gyártásának és forgalmazásának helyzetét és az e területen összegyűlt tapasztalatokat. marjai józsef és sztanis bonev megbeszélést folytatott a kölcsönös érdeklődésre számot tartó nemzetközi és kétoldalú gazdasági kérdésekről is.

sztanis bonevet fogadta lázár györgy, a minisztertanács elnöke és havasi ferenc, az mszmp központi bizottságának titkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai.

a bolgár küldöttség kedden elutazott hazánkból. bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent marjai józsef, sághy vilmos belkereskedelmi miniszter, jelen volt boncso mitev, bulgária budapesti nagykövete. /mti/

-.-

bb 34. pénzügyi tudományos konferencia sopronban

cser um az hgy

1981. szeptember 29.

négynapos pénzügyi tudományos konferencia kezdődött kedden sopronban, az erdészeti és faipari egyetemen. a magyar tudományos akadémia közgazdaságtudományi intézete és világgazdasági kutató intézete által rendezett nemzetközi konferencia témája: a kgst országok valutáris és pénzügyi viszonyainak komplex fejlesztése. az eszmecsere olyan teendőket vitatnak meg, mint a kgst országok nemzeti gazdaságpolitikai rendszereinek összehangolása, a terv, az áru és a pénz hatékonyabb kapcsolatának megteremtése, foglalkoznak a hitelek célszerű felhasználásával, fölmérik a külkereskedelmi és a belföldi árak arányainak alakulását. /mti/

- 24 -

14.20/um

1528

bb 35. az építőipar fejlesztéséről tárgyalt a szakszervezet központi vezetősége

t sb um sl hgy

1981. szeptember 29

több rugalmasságra van szükség az építőipari vállalatok és szervezetek munkájában - hangsúlyozta keddi ülésén az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége, amely áttekintette az mszmp központi bizottsága 1978 októberi ülésén hozott építő- és építőanyagipar-fejlesztési határozat végrehajtásának tapasztalatait. az ágazat fejlődése a megjelölt főirányokat követi, de fontos, hogy a vállalatok jobban igazodjanak a megváltozott gazdasági körülményekhez. a szakszervezeti testületeknek és aktivistáknak is több segítséget kell nyújtani a rugalmasabb vállalkozási politika kialakításához. ezzel az alkalmazkodással növeljék termelési lehetőségeik kihasználását, gazdálkodásuk jövedelmezőségét, amellyel a dolgozók élet- és munkakörülményeinek további javításához is kedvezőbb feltételeket teremthetnek.

az eddigi jelzések szerint várható, hogy a jelenlegi tervidőszakban előirányzott 17-18 milliárd forint értékű építési exportot teljesítik az építők. biztató kezdeményezésekről számoltak be a házgyárakkal rendelkező évm-vállalatok, amelyek panelekből készítenek csoportosan telepíthető, kétszintes családi- és társasházakat a magánlakásépítők részére. igény esetén a tervidőszak végéig 15-16 ezer családi házat építhetnek házgyári termékekből. ily módon jól járnak a magánlakásépítők és kapacitásuk kihasználásával az építőipari vállalatok is. a változó építési igények arra szorították a vállalatokat, hogy bővítsék működési területüket, körzetüket, ami azonban gyakran többletköltségekkel jár, tehát gondoskodni kell ennek ellensúlyozásáról. a gazdálkodás hatékonyságának a javításáról is.

az ágazatban a vártnál és a szükségesnél jobban csökkent a fizikai dolgozók száma, s a jelenlegi tervidőszakban is 20-24 ezer építőmunkás kiválásával kell számolni. ezért a munkaerőgazdálkodás javításán túl különösen nagy figyelmet kell fordítani a több szakmával rendelkező dolgozók körének kiegészítésére, a továbbképzésre. a szakszervezet szorgalmazza az ösztönző minőségi bérezés kiterjesztését is. a kifogástalan munka ugyanis nemcsak az utólagos reklamációktól, hanem a tetemes pótlólagos kiadásoktól is megkíméli a vállalatokat. a szakszervezeti testületek az üzemi demokracia fórumait is használják fel arra, hogy a dolgozók aktív közreműködésével hatékony megoldásokat találjanak a termelési lehetőségeik gazdaságos kihasználására. /mti/

- 25 -

14.30/um

1528

bb.37. az országos munkavédelmi bizottság
ülése

i/sl/ig hgy

1981. szeptember 29.

az országos munkavédelmi bizottság keddi ülésén megvitatta az ipari minisztérium tájékoztatóját - a tárca felügyeleti hatáskörébe tartozó mintegy 1,2 millió dolgozót érintő - munkavédelmi irányító és ellenőrző tevékenységének kialakításáról.

a bizottság szükségesnek tartja, hogy az ipari minisztérium rövid időn belül - az illetékes ágazati- iparági szakszervezetekkel egyetértésben - adja ki a munkavédelemről szóló mt rendelet végrehajtását szolgáló miniszteri rendeletet. az abban foglaltaknak megfelelően irányítsa és ellenőrizze a gazdálkodó szervezetek munkavédelmi tevékenységét. az omb két év múlva ismételten áttekinti az ipari munkavédelmi tevékenységét és a minisztérium ezirányú munkáját.

az omb véleményezte az országos anyag- és ár hivatal elnökének a szot elnöksége részére készített, az egyéni védőfelszerelés, védő- és munkaruha ellátásról, a tennivalókról szóló előterjesztését. az omb javasolta a szot elnökségének, hogy az 1977-ben született mt határozat maradéktalan végrehajtása érdekében kezdeményezzen további állami intézkedéseket./mti/

- . -

bb 36. ötnapos munkahétre készül a posta - a szakszervezet
központi vezetőségi ülése

t sz um sl hgy

1981. szeptember 29

a posta arra törekszik, hogy szolgáltatásainak színvonala változatlan maradjon az ötnapos munkahétre való áttérés után is. a postások szakszervezete központi vezetőségének ülésén palotás magda, a posta vezérigazgató-helyettese beszámolt az ötnapos munkahét bevezetésének körülményeiről. egyebek között kiemelte: a posta az egész országra kiterjedő szolgáltató nagyvállalat, ezért az új munkarend megszervezése nagy körültekintést igényel. az áttérést úgy kell megvalósítani, hogy a postai szolgáltatások igazodjanak a megváltozó igényekhez és kedvező legyen a postás dolgozók számára is.

/folyt.köv./

- 26

14.45/um

15⁵⁰

bb 36. /ötnapos munkahétre... folyt./um

a postahivatalok tervezett nyitva tartása biztosítja majd a lakossági szolgáltatás szintentartását, nem változik a szombaton is nyitva tartó postahivatalokban a szolgáltatások köre, tehát lesz értékcikkárusítás, feladható levélpostai küldemény, csomag, pénz, távirat, igénybe vehetők a nyilvános telefonok. vasárnapi szolgáltatás is változatlan marad. a szombaton zárva tartó postahivatalok helyettesítésére megszervezik a nagyobb kereskedelmi egységek pénzbegyűjtését, nyilvános távbeszélő állomásról sürgős távirat feladását. a kézbesítőszolgálat a hét végén is továbbítja az expressz levélpostai küldeményeket, táviratokat, gyorsan romló tartalmú csomagokat. a hírlapkézbesítés jelenlegi rendje sem változik meg alapvetően az ötnapos munkahét bevezetése után. igaz, a munka zavartalan lebonyolításához alkalmi munkavállalókra lesz szüksége a postának. a posta biztosítja a zavartalan távközlési forgalmat, a hibaelhárítást, a jármű-karbantartást stb.

a vezérigazgató-helyettes kitért arra is, hogy az utóbbi időben a postai dolgozók között élénk vita alakult ki az ötnapos munkahét bevezetésének előkészítéséről. sokan tettek javaslatokat, amelyekkel segítették a program kialakítását. mivel már eddig is jónéhány postahivatal a kéthetenkénti szabad szombat bevezetésével csökkentett nyitva tartási idővel üzemelt vagy zárva volt, az ott dolgozó postások gyakorlati tapasztalatokat szereztek, s ezeket átadták a program kidolgozóinak. /mti/

- . -

bb.38. megállapodás az omfb és az mta között

tr/dg/ig hgy

1981. szeptember 29.

szekér gyula, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke és pál lénárd, a magyar tudományos akadémia főtitkára kedden megállapodást írt alá a két országos hatáskörű szerv illetékességébe tartozó országos és tárcaszintű kutatási- fejlesztési feladatok végrehajtását szolgáló közös tennivalókról.

e megállapodás szerint a hatodik ötéves terv időszakában az mta és az omfb a rendelkezésükre álló eszközökből együttesen mintegy hárommilliárd forint összeget irányoz elő olyan, első sorban az országos középtávu kutatási- fejlesztési tervhez és tárcaprogramokhoz tartozó kutatások elvégzésére, amelyek közvetlenül járulnak hozzá fontos gyakorlati fejlesztési feladatok megoldásához. emellett az omfb jelentős részt vállal az mta középtávu kutatási- fejlesztési programjaiban szereplő, a távlati tudományos és műszaki haladást megalapozó kutatások támogatásában./mti/

- . -

14.50/ig

- 27 -

15⁵⁰

bb 39. műőripari kgst tanácskozás győrtt

mzs um az hgy

1981. szeptember 29.

a kgst országok műőripari szakembereket tömörítő tanácsának képviselői keddtől győrtt, a technika házában tartják tízedik ülészakukat, amelyre csehszlovákiából, lengyelországból, a német demokratikus köztársaságból, romániából és a szovjetunióból érkeztek szakértők.

a háromnapos tanácskozás legfontosabb feladata - amint szobó imre ipari miniszterhelyettes megnyitó beszédében hangsúlyozta - az 1981-85 évekre szóló program munkáinak előkészítésével és indításával kapcsolatos kérdések megvitatása, az 1985-ig érvényes munkaterv jóváhagyása.

hangsúlyozta, hogy a program célkitűzéseinek valóra váltását csak a vállalt feladatok pontos teljesítése, azaz a nemzetközi munkamegosztás nyújtotta előnyök jó kihasználása szavatolja.

a közös munka eredményeként öt országban már nagy tételben gyártanak olyan szintetikus bőrt, amelyek küllemükben, tulajdonságaikban a természetes bőrhöz hasonlóak. az időközben szerzett ismereteket, tapasztalatokat eredményesen hasznosítja hazánk műőripari is. elsősorban a gyártási folyamatok korszerűsítése és az előállított termékek tulajdonságainak javításában.

szó esett arról is, hogy a további fejlődés egyik alapvető feltétele a kapcsolódó népgazdasági ágazatok, elsősorban a vegyipar és a gépipar eddigénél aktívabb közreműködése a szintetikus bőrök gyártásában a szükséges alapanyagok és gépi berendezések létrehozásában. /mti/

-.-

bb 40. sugárvédelmi konferencia kezdődött győrtt

mzs um az hgy

1981. szeptember 29.

osztrák és magyar szakemberek részvételével nemzetközi sugárvédelmi konferencia kezdődött kedden győrtt, a technika házában. a háromnapos tanácskozáson megvitatják a sugárvédelmi műszerek hitelesítésének kérdéseit, számot adnak a sugárveszélyes munkahelyek ellenőrzésének tapasztalatairól, s tárgyalnak azokról a lehetőségekről, amelyekkel megóvható a környezet - például az atomerőművek környezete - a sugárzás ártalmaitól, s beszámolnak az atomenergia békés és veszélytelen felhasználása érdekében kifejtett kutatásokról.

/folyt.köv./

- 28 -

15.05/um

16³⁰

bb 40. /sugárvédelmi ...folyt.-um

a két szomszédos ország között több éve tudományos együttműködés áll fenn, amelynek egyik nagyjelentőségű eredménye, hogy olyan nagypontosságú mérőeszközöket - etalonokat - alakítottak ki, amelyek a nemzetközi összehasonlításban is a legjobbak közé sorolhatók. ezek segítségével határozzák meg a röntgen- és a gamma-sugárzás dózisének a sugárvédelmi és az orvosi alkalmazásban. az etalonok ezen kívül a hitelesítés eszközei is, amelyekhez hozzászabályozták a sugárvédelemben használatos mérő műszereket, és egyéb berendezéseket.

a mostani tanácskozás jó alkalom arra, hogy megkeressék a tudományos kutatásnak azokat a területeit, amelyekben hasonló eredményeket hozhat a közös munka. /mti/

-.-

bb 18. /zászlófelvonás...2.foly./km um dg hgy

a magyar néphadsereg művelődési házában a fegyveres erők napja alkalmából czinege lajos fogadást adott. jelen volt korom Mihály, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese, továbbá politikai és társadalmi szervezeteink számos képviselője. részt vett a fogadáson nyikolaj szilcsenko vezérezredes, a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erői főparancsnokának magyarországi képviselője, kirill moszkalenko, a szovjetunió marsallja, a szovjet hadsereg és haditengerészeti flotta főfelügyelője és vlagyimir szivenok vezérezredes, valamint a budapesti diplomáciai képviselők számos katonai és légügyi attaséja. a fogadáson czinege lajos pohárköszöntőt mondott.

/folyt.köv./

bb. 41. szovjet energetikai napok hazánkban

i/ag/rj dg hgy

1981. szeptember 29.

október 1. és 16. között különböző a szovjet villamosenergetikai ipart bemutató programokat rendeznek hazánkban. csütörtökön nagyszabású kiállítás nyílik győrtt, a közlekedési és távközlési műszaki főiskolán. itt egyebek között szovjet villamoserőművek működő modelljeit tekinthetik meg a látogatók.

/folyt.köv./
16.00 rj

-29-

16³⁰

bb. 41. / szovjet energetikai... 1. folyt./rj

az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központ a szovjet energoizdat kiadó legújabb szakkönyveiből összeállított bemutatónak ad otthont október 2-től - bács-kiskun, győr-sopron, komárom, vas- és veszprém megyében - előadásokat, szemináriumokat, kerekasztalbeszélgetéseket tartanak. ezeken egyebek között ismeretik a szovjetunió egységes energetikai rendszerét is, melynek tökéletesítése biztosítja az összes ipari ágazat, a vasuti közlekedés és szállítás, valamint a mezőgazdaság fejlődését nemcsak a szovjetunióban, hanem a kgst-tagországokban is. a szovjetunió xi. ötéves tervidőszakának során ugyanis megteremtik annak feltételeit, hogy 1985-re az ország energiatermelése elérje az 1550-1700 milliárd kilowattórát. /mti/

-. -

bb. 42. kgst optikai tanácskozás mátészalkán

kal/az/rj hgy

1981. szeptember 29.

keddtől, három napon át a magyar optikai művek mátészalkai gyára ad otthont a kgst gépipari állandó bizottsága orvostech-nikai szekciója szemüveg-optikai munkacsoportja tanácskozásának. a szakértők áttekintik a szemüveglencse gyártás jövőbeni időszerű temivalóit, meghatározzák a kölcsönös és többoldalú exportszállítások ütemét, s megvitatják az optikai eszközök gyártásához szükséges gépi berendezések, alap- és segédanyagok szocialista országokban történő előállításának lehetőségeit.

a tanácskozás keddi munkanapján döntöttek arról, hogy a magyar szakértői csoportot - mint a legnagyobb nemzetközi tapasztalattal rendelkező s a világpiacon is jelenlévő gyártó képviselőit - megbízzák a kgst országok optikai és szemüveglencse iparának fejlesztéséhez irányt mutató prognózis elkészítésével. a magyar szakemberek ezentul rendszeresen tájékoztatják a tagországok iparágait az optikai piac változásairól, a kereslet-kinálat pillanatnyi és várható alakulásáról. /mti/

-. -

16.05 rj

-30-

16^{uo}
16°

bb. 43. okisz-hvdsz együttműködés a lakossági szolgáltatásban

i/os/rj pp hgy

1981. szeptember 29.

a lakosság szolgáltatási igényeinek jobb kielégítésére szorosabb és szélesebb körű együttműködést határoztak el az okisz és a hvdsz vezetői. kedden az okisz székházában megtartott értekezletükön megtárgyalták az eddigi együttműködés eredményeit, tapasztalatait, megállapították, hogy a jövőben mindenképp a lakóházfelújítással és karbantartással kapcsolatos megnövekedett feladatok elvégzéséhez szükséges a kapcsolatok bővítése. állásfoglalásukban rögzítették azokat a közös tennivalókat is, amelyek az ipari szövetkezetekben a dolgozók és a szakmunkástanulók élet- és munkakörülményeinek, szakmai-politikai képzésének, művelődési helyzetének javítását szolgálják. /mti/

-. -

bb. 44. a nemzetközi fórumokon részt vett művészeti együttesek hangversenyei

i/ag/rj dg hgy

v

1981. szeptember 29.

az unesco 1975-ben nyilvánította október 1-ét zenei világnappá. ez alkalomból hazánkban számos zenei programot szerveznek idén is. bemutatkoznak egyebek között azok a művészeti együttesek, melyek 1981-ben részt vettek és díjat nyertek a különböző nemzetközi zenei versenyeken és fesztiválokon. miskolcon, a bartók béla zeneművészeti szakközépiskolában október 1-én az egressy béni zeneiskola gyermekkara; a zrinyi ilona gimnázium kórusa és a miskolci bartók-kórus ad hangversenyt. szombaton, október 3-án, a nyiregyházi bessenyi györgy tanárképző főiskolán a liszt ferenc zeneművészeti főiskola debreceni tagozatának leánykara; a kisz központi művészegyüttes rézfúvós szeptettje; a jászberényi lehel vezér gimnázium kamarakórusa és a nyiregyházi vegyeskar lép fel. ugyancsak harmadikán, a budapesti eötvös loránd tudományegyetem jogi karának aulájában mutatkozik be a tungsrám kodály zoltán férfikara; a pedagógusok esztergomi monteverdi-kamarakórusa; az édosz szilágyi erzsébet női kara és a veszprémi szmt liszt ferenc kórusa. a budapesti művelődési központban hvdsz liszt ferenc férfikara, az okisz monteverdi-kamarakórusa, patrona hungariae leánygimnázium énekkara és a vasas művészegyüttes énekkara október 4-én lép a közönség elé. /mti/

-. -

16.10 rj

-31-

16^{uo}
16°

bb. 45. kereskedelmi jogászok nemzetközi tanácskozása

gk/rj dg hgy

1981. szeptember 29.

a nemzetközi ügyvédi szövetség kereskedelmi joggal foglalkozó szekciója szeptember 28. és október 2. között budapesten tartja v. konferenciáját.

a világ ötven országából érkezett 750 résztvevőt a nemzetközi ügyvédi szövetség elnöke, Béla Szathmar, üdvözölte, majd dr. Markó-ja Imre igazságügy-miniszter nyitotta meg a tanácskozást. bevezető beszédében hangsúlyozta: a jelenlegi feszültségekkel terhes nemzetközi helyzetben különösen fontosnak tartjuk, hogy most és magyarországon kerül sor erre az eszmecserére. kormányunknak ugyanis mély meggyőződése, hogy az emberiségnek békére s a népek, országok közötti őszinte, nyílt és baráti kapcsolatokra van szüksége. abban pedig, hogy ez így legyen, mindenki, s így a jogászok felelőssége is nagy. különösen azoké, akik a békés egymás mellett élést elősegítő olyan fontos területen dolgoznak, mint a gazdaság és a kereskedelem.

a konferencia résztvevői megvitatták többek között a jog szerepét és lehetőségeit a gazdasági viszonyok, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlesztésében, ideértve a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatok élénkítésének további lehetőségeit is.

a tanácskozáson jelen volt dr. Klaus Sahlgren, az ENSZ főtitkár-helyettese. /mti/

-.-

bb 46. az aprófalvak ellátása, gondoskodás az építőmunkásokról, ivóvízellátás, vízgazdálkodás - négy megyei tanács ülése

kör-zsi-szü-káp az um kz

1981. szeptember 30.

négy megyei tanács ülésezett kedden. borsod megyében az aprófalvak ellátását tüzték napirendre. a felszólalók sürgették az elavult boltihálózat felújítását, kifogásolták, hogy sok településre késve érkezik a kenyér, a tej, a húсарu. javasolták: dolgozzák ki az illetékesek az áruszállító járatok pontos menetrendjét.

/folyt.köv./

- 32 -

17.00/um

14 25

o

bb 46. /az aprófalvak...1.folyt./um

borítékon kívül és minden egyes munkásának évi 18 ezer forintot juttat és emellett lakásgondjaik megoldását is segíti a 26. számú állami építőipari vállalat, amint erről székesfehérvárott a fejér megyei tanács ülésén szó esett. a testület ez alkalommal ugyanis e vállalat dolgozóinak szociális ellátását, munkakörülményeit értékelte. a tanácstagok hallhatták, hogy a dunántul új ipari üzemeit kivitelező vállalatnál a korszerű technológiák alkalmazásával és a gépesített anyagmozgatás elterjesztésével igyekeznek könnyíteni a nehéz fizikai munkát, építkezéseiken csaknem másfél száz mobil öltöző-fürdő terem lehetőséget a műszakvégi tisztálkodásra, bővül az üzemegészségügyi hálózat.

az ország jó ivóvízben, s csapadékban legszegényebb vidékén kedvező változást hozott az utóbbi öt esztendő a vízellátásban: hajdu-bihar megye lakóinak ma már a 81 százaléka jut vezeték ivóvízhez, valamennyi település közműves vízellátásban részesül. a megyei tanács debrecenben tartott ülésén elmondták: a vi. ötéves tervben újabb másfél száz kilométernyi vízhálózatot építenek meg, s napi 34 ezer köbméterrel nő majd a megye vízműveinek kapacitása. debrecenben 1983-ban adják át a keleti főcsatornától kiinduló második felszíni vízvezeték, amelyen naponta 20 ezer köbméter víz érkezik a városba.

a vízgazdálkodást tüzték napirendre somogy megyében is. a megyei tanács ülésén elhangzott, hogy a városiasodással, az iparosítás előrehaladásával nem tudott lépést tartani a csatornázás fejlesztése. most kidolgozták azt a távlati - husz évre szóló - fejlesztési célkitűzést, amelyhez a teendőket igazítják. ezek közé tartozik az új kaposvári szennyvíztisztító telep megépítése, a barcsi, a csurgói, a nagyatádi és a tabi szennyvíztisztító bővítése. a balaton déli partján három régióban épült-épül meg a csatornamű és szennyvíztisztító rendszer. az első - siófok és balatonszárszó térségében - már működik, a mostani ötéves tervben fonyódig, majd a következő ötéves tervben balatonberényig, tehát végig a déli parton megépülnek a csatornák, tisztítótelepek. /mti/

-.-

bb 47. vízfolyásokká vált utcák pécsett

igó um az kz

1981. szeptember 29.

esti homály borult kedden délután pécsre. a sötét esőfelhők közvetlenül a város tornyai felett hömpölyögtek, alacsonyabban, mint a mezei csúcsai. a munkahelyeken és a lakásokban a sötétség miatt villanyt kellett gyújtani, ugyszintén kivilágítva közlekedtek a gépkocsik is a pécsi utcákon.

/folyt.köv./

- 33 -

17.05/um

14 20

bb 47. /vizfolyásokká ... folyt./um

két és három óra között nagy intenzitású zivatar támadt: percenként egy milliméter csapadék hullott fél órán keresztül. félelmetes hangulatot keltett a folyamatos villámlás és mennydörgés, körülbelül husz percen át szünet nélkül zengett az ég. a csatornák képtelenek voltak befogadni a hegyről aláomló víztömeget, amely elárasztotta az utcákat és a tereket, nagy mennyiségű földet és törmelékot sodorva magával. a lejtős utcák sebes folyású patakokká változtak, a mélyebb fekvésű területeken pedig 40-50 centi éter mélységű „tavak”, képződtek. a 6-os főközlekedési ut városi szakaszán - a zsolnay, a rákóczi és a szigeti uton - a járművek a belső sávra kényszerültek, mivel a járda melletti forgalmi sávban tengelyig ért a víz. még a teherautók és az autóbuszok sem merészkedtek bele az „alkalmi”, vízfolyásba. az abaligetre vezető hegyi ut egyik szakaszán akkora víz gyült össze, hogy megállította a forgalmat és csak a víztömeg levonulása után folytathatták utjukat a gépkocsik. a város egyes részein jég is esett, ami ritka jelenség szeptember utóján. szerencsére esővel együtt jött, így valószínűleg nem okozott különösebb kárt az érett - éppen szüretelés alatt lévő - szőlőfürtökben. /mti/

-.-

bb 48. ázsiai hangszerek - kiállítás a néprajzi muzeumban

t km/um g kz

1981. szeptember 29.

ázsiai hangszerek címmel nyílt kiállítás kedden a néprajzi muzeumban. a népművészet remekei sorozatban megrendezett tárlat kapcsolódik a kelet zenéje címmel a zeneműkiadónál megjelent tanulmánykötethez és az ugyanilyen címmel, hungaroton hanglemezen most kiadott zenei antológiához. a néprajzi muzeum a kelet-ázsiai muzeum, a zenetörténeti muzeum és néhány magángyűjtő anyagát felsorakoztató tárlat másik időszereuségét az adta, hogy budapesten tartja ülését az unesco nemzetközi zenei tanácsa.

a mintegy negyedszáz hangszer között láthatók perzsa eredetű ősi hurossz hangszerek, egzotikus kagylókürtök, különféle dobok s bemutatják az ugynevezett gamelán-hangszer családot is, amely indonéziában kedvelt ütőhangszer, s a gonghoz hasonló hangot ad

a december közepéig nyitva tartó kiállítást kárpáti jános, a zeneakadémia könyvtárának vezetője, zenetörténész nyitotta meg. /mti/

-.-

- 34 -

17.08/um

17.08

bb 49. felújítják a hajduszoboszlói béke gyógyüdülőt

tár um st kz

1981. szeptember 29.

az idei utolsó vendégek is elhagyták kedden a szot hajduszoboszlói béke gyógyüdülőt, amelyet az elkövetkező hónapokban felújítanak. a 18 esztendővel ezelőtt átadott országos hírű üdülő szállodai része, főként a víz-, a gáz- és az elektromos vezetékek ugyanis elavultak. korszerűtlenek a gépészeti berendezések, s csupán a szobák egyharmadához van fürdőszoba. a 400 vendég fogadására alkalmas épületben az átépítés során minden szobához fürdőszobát építenek. az egészségügyi részlegeket és az üdülő gyógyfürdőjét nem zárják be, a folyamatos korszerűsítés mellett továbbra is itt történik a környező üdülőkben pihenők gyógyászati ellátása. a hajduszoboszlói béke gyógyüdülő 1984 első felében fogadja újra a beutaltakat. /mti/

bb. 50. termelési rendszerexport - rét- és legelőgazdálkodással, hustermeléssel bővül a bajai kukoricatermesztési rendszer

lász/rj st kz

1981. szeptember 29.

rét- és legelőgazdálkodással, hustermeléssel bővül a bajai kukoricatermesztési rendszer - jelentették be kedden baján az igazgatói tanács ülésén. kutatók bevonásával kidolgozták a gyenge termőképességű rétek felújításának módszerét, s már ez év őszén indul a program. a legelőkön, a kiskunhalasi állami gazdasággal társulva, szabadtartásos állattenyésztésbe kezdenek, s célkitűzésük hektáronként évente 151 kilogramm hustermelés. a kukoricatermelő ágazatok kiegészítésére sertésenyésztő üzemek létrehozására ajánlja fel segítségét a bkr. a komplex termeléssel jövedelmezőbbé válik a kukoricatermesztés, amit a hozamok további növelésével már nem lehetne elérni.

a hazánk 11 megyéjében alkalmazott bajai kukoricatermesztési technológia már túllépte az országhatárt is. 1977 óta sikerrel alkalmazzák a szovjetunióban, bulgáriában és újabban mexikóban. 1980-ban csak a szovjetunióban egymillió hektáron termeltek kukoricát a bajai technológia szerint. az igazgatói tanácsülésen úgy döntöttek, hogy tovább növelik a rendszer exportját. /mti/

-.-

17.20 rj

-35-

14.08
17.08

bb. 51. tudományos ülészak a közelmúlt hazai történelméről

t/ár/rj dg kz

1981. szeptember 29.

válság és megújulás. gazdaság, társadalom és politika magyarországon. a magyar szocialista munkáspárt 25 éve - ezzel a címmel kezdődött háromnapos tudományos ülészak kedden a magyar tudományos akadémia kongresszusi termében. a tanácskozáson - amelyet a magyar történelmi társulat és az mta történettudományi intézete szervezett - az elmúlt negyedszázad hazai történelmét, a fejlődés összefüggéseit vizsgálják a résztvevők, számot adva egyszersmind jelenkor kutatásunk helyzetéről, feladatairól is.

az ülészakot pach zsigmond páál akadémikus, az mta alelnöke, a történettudományi intézet igazgatója nyitotta meg. utalt arra, hogy hazánk felszabadulásával megkezdődött sorsfordító történelmi folyamat negyedszázada súlyos válságba jutott. a tanácskozás a mély társadalmi-politikai, valamint tudati és morális válság leküzdésének, a szocialista megújulás magyarországi tapasztalatainak történeti áttekintésére vállalkozik. a munkájába a történészek mellett, a többi társadalomtudományok képviselői is bekapcsolódtak, hogy minél sokoldalubban közelítsék meg a korszak jelenségeit, folyamatait.

a konferencia első napján a gazdaság témakörével foglalkozó előadások hangzottak el. nyers rezső, az mta közgazdaságtudományi intézetének tudományos tanácsadója gazdaságfejlődésünk útját elemelve a gazdaság és a politika összefüggésrendszerére világított rá. pető iván, az új magyar központi levéltár tudományos főmunkatársa ellentmondásos kiutkeresés: a ii. ötéves terv koncepciója címmel tartott előadást. berend t. iván akadémikus, a magyar történelmi társulat elnöke a hazai gazdaságpolitika változásairól és folytonosságairól szölt az elmúlt évtizedek fejlődésének tükrében.

romány páál, az mszmp bács-kiskun megyei bizottságának első titkára az agrárpolitika megújulásának tényezőit, tapasztalatait vette számba, antal lászló, a pénzügyi kutatóintézet igazgatója a gazdaságirányítás rendszerének történeti útja címmel tartott előadást.

a tudományos ülészak első napján pach zsigmond páál, illetve lakos sándor, az mszmp kb társadalomtudományi intézetének tudományos igazgatója elnökölt.

szerdán az elmúlt negyedszázad társadalmi folyamatainak elemzésével folytatja munkáját a tanácskozás. /mti/

-.-

17.45 rj

-36-

18⁰⁰

bb. 18./zászlófelvonás a gellérthegyi... 5. folyt./rj

koszoruzás pákozdon

a hagyományok jegyében ünnepelték meg a fegyveres erők napját országsherte pákozdon az 1848-as emlékműnél sokezer fejer megyei fiatal részvételével tartottak megemlékezést. páál istvänné, a hazafias népfrent fejer megyei bizottságának titkár-helyettese mondott ünnepi beszédet, majd katonai tiszteletadás mellett a fegyveres erők, a megye vezetői és a fiatalok megkoszoruzták a pákozdi csata emlékművét. ifjusági nagygyűlést is tartottak az obeliszknél, s a fejer megyei ifjusági honvédelmi napok záró eseményeként honvédelmi keretversenyt rendeztek a környékbeli dom- bokon.

csapatzászló-adományozási ünnepek

csapatzászlót adományoztak kedden a néphadsereg egyik magasabb egységének a papíripari vállalat lábatlani gyáregységének dolgozói. az ebből az alkalomból rendezett ünnepegen részt vett antalóczy albert, a komárom megyei pártbizottság első titkára, mokri páál, a megyei tanács elnöke, valamint a párt, az állam és a tömegszervezetek más vezetői. meghívták az ünnepege a magasabb egység egykori parancsnokait, a ma már nyugállományban lévő alapító tagokat is.

a himnusz elhangzása után felolvasták a honvédelmi miniszternek a zászló adományozásáról szöló diszparancsát, majd latorcai ferenc, az adományozó lábatlani papirgyár igazgatója köszöntötte az ünnepege résztvevőit, s átadta a csapatzászlót lőrincz kálmán ezredesnek, a magasabb egység parancsnokának.

a dolgozó nép és a néphadsereg egységét, a katonai hűséget, hazaszeretetet és helytállást jelképező új csapatzászlóra elsőként pacsek józsef altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes, majd németh lajosné, a lábatlani gyár dolgozója kötött szalagot. a magasabb egység nevében lőrincz kálmán ezredes köszönetet mondott a csapatzászlóért, az üdvözlerekért, ezután pacsek józsef altábornagy ünnepi beszédet mondott. beszédében többek között elismeréssel szölt arról a példamutató és gyümölcsözö kapcsolatról, ami a lábatlani gyár munkáskollektívája és a magasabb egység között kialakult. a csapatzászló átadásával tovább erősítették a már hosszú évek óta tartó barátságukat.

a zászlóadományozási ünnepege kitüntetések átadásával és a klapka-emlékmű megkoszoruzásával ért véget.

/folyt.köv./

-37-

17.50 rj

18¹⁰

bb. 18. / zászlófelvonás a gellérthegyi... 4. folyt./rj

csapatzászlót adományozott a magyar néphadsereg egyik alakulatának a somogy megyei erdő- és fafeldolgozó gazdaság is. a keddi ünnepségen takács lászló igazgató átadta a lobogót dunai imre alezredesnek, az alakulat parancsnokának. /mti/

-.-

bb. 53. elutazot a kubai ügyészi küldöttség

tr/rj dg kz

1981. szeptember 29.

kedden elutazott budapestről a kubai ügyészi küldöttség, amely dr. idalberto l. deguevara quintana, a kubai köztársaság legfőbb ügyészeinek vezetésével tartózkodott hazánkban.

a delegáció megismerkedett a magyar ügyészi szervezet feladataival, a szocialista törvényesség biztosítását szolgáló ügyészi eszközökkel és mindazokkal a politikai, társadalmi, gazdasági tényezőkkel, amelyek lehetővé teszik a törvényesség színvonalának állandó fejlesztését. foglalkoztak a bünyözés és más törvénysértések megelőzésére szolgáló ügyészi eszközökkel. a sokoldalú ügyészi törvényességi felügyelet és ügyészi közreműködés hatékonyságát elemezve áttekintették a nyomozással összefüggő törvényességi kérdéseket, az általános felügyeleti és polgárjogi ügyészi tevékenység eredményeit. a delegáció vezetője és a magyar legfőbb ügyész hasznos megbeszélést folytatott a két ügyészi szervezet közötti kapcsolatok erősítéséről, a tapasztalatcsere bővítéséről. megismerkedtek több járási, városi ügyészség és két - a heves és borsod megyei - főügyészség munkájával is.

a küldöttséget fogadta dr. trautmann rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke, továbbá dr. markója imre igazságügyminiszter és dr. szilbereky jeno, a legfelsőbb bíróság elnöke.

a vendégek bucsuztatásán a ferihegyi repülőtéren jelen volt josé a. tabares, a kubai köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

-.-

bb. 56. e m b a r gó: 0.30 óráig!

losonczi pál üdvözlő távirata

sa/rj dg kz

1981. szeptember 29.

botswana köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából losonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte dr. quett j.k. masire államfőt. /mti/

-.-

-38-

18.00 rj

1820

bb. 52. elektronika és automatika a mezőgazdaságban - nemzetközi tudományos tanácskozás esztergomban

ber/st/gw kz

1981. szeptember 29.

a termelés szabályozó automatikákkal legalább 15 százalékkal növelhető a kombájnok teljesítménye, és olyan mértékben csökkenthető a szemlesztesség, hogy gépenként 100 ezer forint értékű többlettermés kerülhet a magtárakba. többek között ezzel a példával illusztrálták a korszerű automatikák alkalmazásának jelentőségét a kedden esztergomban kezdődött kétnapos nemzetközi tudományos tanácskozáson, amelynek témája: elektronika és automatika a mezőgazdaságban. a konferencián, amelyen a kutatóintézetek, az ipar és a mezőgazdaság szakemberei, valamint több kgst ország küldöttei vettek részt, elmondták, hogy az automatizált komplett takarmányvizsgáló laboratóriumok segítségével úgy lehet a tápok összetételét szabályozni, hogy kevesebb abrakkal azonos súlygyarapodást ér el az állomány. amennyiben ilyen módon országosan csupán egy százalékal takarmányt takarítanak meg, ez 15-20 millió dollár értékű gabonaexportra adna lehetőséget. amennyiben pedig egy százalékkal jobb hatásokkal használnák fel az importfehérjéket, az évente 2 millió dollár megtakarítást jelenteni. a mezőgazdasági berendezéseknél alkalmazott legdrágább elektronikák és automatikák ára is legfeljebb két év alatt megtérül.

a konferencia mindkét szekciójában - az egyik a szántóföldi termeléssel, a másik a laboratóriumi vizsgálatokkal foglalkozik - megállapították, hogy a hazai műszeripar gazdag tapasztalatai, magas műszaki-technikai színvonala mellett meg van a lehetőség a berendezések fejlesztésére és elterjesztésére. hangoztatták, ugyanakkor, hogy abszorbenteket, a tsz melléküzemágakat is be kell vonni a gyártásba, a javító-és karbantartó szolgálatba. erre annál inkább szükség van, mert nálunk a mezőgazdasági munkák mintegy 27 százaléka hozszerethető be automatikus berendezések, világviszonylatban pedig ez az arány 40 százalékos.

/mti/

-.-

blisünnelhet, a

bb. 55. halfogási tilalmak

mm/az/gw

1981. szeptember 29.

az őszi telepítésű halak védelmében a mohos pontyfogási tilalmat rendel el a velencei tavon október 15-től október 30-ig, a délegyházi kavicsbánya tavakon október 1-től 31-ig; a tasi 5-os és 6-os vizen, a ráckevei dunán október 5-től 24-ig.

ugyanakkor a ráckevei dunán egyéb halakra csak reggel 6 órá-tól este 18 óráig lehet horgászni.

a kiskunsági öntöző főcsatornán pedig október 5-től 20-ig teljes horgászati tilalom van.

/mti/

-.-

17.10/gw

- 39 -

1900

bb.54. felhasználható: 20.30 órától!

a magyar-mexikói műszaki-tudományos együttműködési bizottság
ülése

sl/s/pp/gw kz

1981. szeptember 29.

szeptember 28-29-én budapesten tartotta második ülését a
magyar-mexikói műszaki-tudományos együttműködési vegyes bizottság.

székács imre, a tesco vezérigazgatója és herrera salcedo,
a mexikói egyesült államok budapesti nagykövete kedden aláírta
az újabb kétéves együttműködési munkaprogramot, amely kiterjed
az ipar, - ezen belül a szerszámgépipar - valamint a mezőgazdaság
különböző területeire.

/mti/

- . -

bb. 57. időjárásjelentés

jk/gw kz

1981. szeptember 29.

a meteorológiai intézet jelenti:

újabb esők, záporok

várható időjárás az ország területére szerda estig:

néha fölszakad a felhőzet, eső, zápor és zivatar továbbra
is várható. az északnyugati szél napközben megerősödik.

a legmagasabb nappali hőmérséklet 15 és 20 fok között lesz.

/mti/

- . -

- 40 -

2125
P

bb. 58. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke kedden

14 órától zárásig

gw rj kz

1981. szeptember 29.

33. elutazott a bolgár küldöttség
34. pénzügyi tudományos konferencia
35. az építőipar fejlesztéséről tárgyalt a szakszervezet
36. ötnapos munkahétre készül a posta
37. az országos munkavédelmi bizottság
38. megállapodás az omfb és az mta között
39. műbőripari kgst tanácskozás
40. sugárvédelmi konferencia
41. szovjet energetikai napok
42. kgst optikai tanácskozás
43. okisz-hvdsz együttműködés
44. a nemzetközi fórumokon részt vett művészeti együttesek
45. kereskedelmi jogászok nemzetközi tanácskozása
46. négy megyei tanács ülése
7. zivatar pecset
48. ázsiai hangszerek - kiállítás
49. felújítják a hajduszoboszlói béke gyógyüdülőt
50. termelési rendszerexport
51. tudományos ülészak
52. nemzetközi tudományos tanácskozás
53. elutazott a kubai ügyészi küldöttség
54. magyar-mexik/ói együttműködés
55. halfogási tilalom
56. losonczi páál üdvözlő távirata/embargó 0.30 h-ig/
57. időjárásjelentés
58. hírjegyzék

/mti/

- . -

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztették: fehér péter

halasi györgy
koronczay emil

21.08/gw

v é g e
- 41 -

2130
P